

Posudek magisterské diplomové práce

Autor/ka práce: Jan Maštera

Název práce: Psychokinetika fotografického obrazu

Posudek vedoucí/ho práce

Posudek oponenta/ky

Autor/ka posudku (jméno, příjmení, pracoviště): Josef Ledvina

Hodnocení obsahu a výsledné podoby diplomové práce (A/výborně – B/velmi dobře – C/dobře – D/dobře s výhradami – E/dostatečně – F/nedostatečně – nedoporučeno k obhajobě)

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce.....D.....
Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu.....B.....
Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu.....D.....
Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol.....C.....
Jazyková a stylistická úroveň práce.....B.....
Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě).....A.....
Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava.....A.....
Původnost práce, přínos k rozvoji oboru.....D.....
Celkové hodnocení diplomové práce.....C.....

Slovní hodnocení diplomové práce včetně otázek, k nimž se diplomant/ka musí při obhajobě vyjádřit:

Práce Jana Maštery je věnována problematice fotografického zaznamenávání paranormálních jevů. Zdá se přitom, že autor, co se existence takových jevů týče, zaujímá více méně agnostické stanovisko, ačkoli terminologická a koncepční rozvolněnost nechává čtenáře neustále na pochybách.

Po úvodu následující oddíl nazvaný "Historické etapy" představuje několik výrazných příkladů užití fotografie v pokusech o fotografické zkoumání nadpřirozena. Příklady jsou vzaty z různých časových období, od experimentů Hippolyta Baraduca z přelomu 19. a 20. století po Experimentální skupinu Scole působící v 90. letech století minulého. Maštera se zde však neomezuje na historiografický přehled, v jednotlivých případech vždy hodnotí adekvátnost použitých experimentálních metod, jednotlivé případy porovnává co do spolehlivosti prezentovaných výsledků. Tato hodnocení jsou nutně dosti vágní, vynášená z blíže neurčené pozice absolutní vědeckosti.

Další část práce ("Obrazy") nicméně naštěstí jasněji naznačuje, že více než průkaznost fotografických experimentů na poli zkoumání paranormálna autora zajímá role

fotografických obrazů v konstituci víry v paranormální jevy. Zde také pracuje například s fenomenologickým popisem fotografického obrazu Rolanda Barthesa. Přesvědčení o tom, že fotografie představuje otisk předmětné reality, určitě přispívá k časté interpretaci neidentifikovaných komponent obrazového prostoru jako otisků běžně neviditelných entit (myšlenek, halucinatorních vizí apod.). Tady má částečné oprávnění i Mašterova teze, že v tomto kontextu má fotografie "blíže k funkci samotné produkce, nikoli reprodukce" (s. 68). Nebo v termínech, jimž dává přednost na jiných místech, že tu jde o prostor virtuální reality a ne o otisk reality.

Problém je v tom, že i z pohledu fenomenalistického je nutným předpokladem tohoto typu vnímání fotografického obrazu víra v jeho objektivitu - fotografie nemá ukazovat duchy (myšlenky, halucinatorní vize...) imaginární, ale skutečně existující. Ve chvíli, kdy přistoupíme na to, že psychokinetická fotografie není objektivním zaznamenáváním nezávisle existujících jevů ale polem imaginativních vizualizací, celé víra v nadpřirozeno se rozplyne. Těžko pak dát smysl například tvrzení typu: "Můžeme shrnout, že fotografie a objekt vznikající právě psychokinetickou reprodukcí spolu i přes zdánlivou formální podobnost nemají příliš společného." (s. 68)

Jan Maštera si klade obtížné otázky, na jejichž smysluplné zodpovídání není připraven, což v textu vede často k nejasným či rozporným formulacím. Problém není v nedostatku znalostí, autor není akademickým filozofem, ale v příliš ambiciózních otázkách. Práce je nicméně psána s intelektuálním nasazením a rovněž, co se formálních náležitostí týče, jí nelze nic vytknout. Celkově navrhuji hodnocení C.

Autora bych poprosil o rozvinutí jeho následující teze:

"Můžeme shrnout, že fotografie a objekt vznikající právě psychokinetickou reprodukcí spolu i přes zdánlivou formální podobnost nemají příliš společného."

Datum: 22. 5. 2016

Podpis: